

Vážení čtenáři,

znovu se vracím k ozřejmění stále ožehavého tématu, které je stále aktuální. Tím je kdo vlastně může upravovat kopyta našich koní. Hned na počátku z tohoto tématu vyjmeme denní starost o kopyta. Je jasné, že pokud vy jako majitelé najdete odlomené kopyto nemusíte ihned volat svého kováře. Prostě a jednoduše zatrženou rohovinu odstraníte a pomocí rašle zakulatíte poškozenou část kopyta, aby se kopyto více nepoškozovalo.

Jen pro připomenutí. Od ledna 2013 vstoupil v platnost nový zákon 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání. Ten v § 4, 1) jasně vyjmenovává, že:

Za týrání se považuje - i) podávat zvířeti bez souhlasu veterinárního lékaře veterinární léčiva a přípravky s výjimkou těch, které jsou volně v prodeji, provádět krvavé zákroky, pokud nejsou prováděny osobou odborně způsobilou, nebo úpravu kopyt a podkovářské úkony, pokud nejsou prováděny osobou, která splňuje odbornou způsobilost podle zvláštního právního předpisu. Za tyto zákroky se nepovažují paznehtářské úkony.

Než se vrátím k samotnému podkovářství je možná na místě okomentovat vyjmutí paznehtářských úkonů. Ani mě samému to není moc jasné proč tato činnost je z tohoto ustanovení vyjmuta, ale na druhou stranu jsem to již několikrát komentoval v tom směru, že paznehtářství podle mých zjištění vykonávají lidé s kvalifikací. Nikoho z tzv. kopytářů zatím nenapadlo si pořídit paznehtářskou klec cca za 70 tisíc korun a objíždět chovatele skotu.

A nyní zpátky k úpravě kopyt. Od počátku jsem se snažil prostudovat všechny prováděcí předpisy a ve svých jednáních jsem skončil přímo i u pana Ing. Bc. Petra Kameníka, ředitele odboru živností Ministerstva průmyslu a obchodu. Cílem mé návštěvy nebylo sice přímo jednání o tomto zákonu, ale jako zástupce **Společenstva uměleckých kovářů a zámečníků a kovářů – podkovářů Čech, Moravy a Slezska, živnostenského společenstva** jsme jednali o palčivých věcech našeho řemesla a zvláště pak o oddělení podkovářství od živnosti kovářství. Díky tomuto jednání jsem se v této oblasti posunul velmi vpřed a myslím si, že následující informace budou pro všechny přímé a jasně vysvětleny a nebudeme se muset dále nic snažit obcházet.

Kdo tedy a za jakých podmínek může upravovat kopyta jako odborně způsobilá osoba?

Prvními jsou veterinární lékaři. O nich nikdo nediskutuje a jejich odborná způsobilost je každému dostatečně jasná.

My se tedy musíme nutně zabývat podkovářskou profesí. Odborně způsobilou osobou dle zvláštního právního předpisu Národní soustavy kvalifikací je pouze osoba, která má postaru úplnou kvalifikaci (výuční list) v oboru **Kovář – podkovář**. Ten v minulosti skládal veterinární mistrovskou zkoušku, aby mohl podkovávat koně. Při transformaci učňovského (středního) vzdělání došlo k tomu, že vyučený kovář - podkovář má úplné vzdělání a tudíž je odborně způsobilou osobou. Už slyším ty hlasy. Neumí to a jde kovat koně. Zapomeňme na to. Ti lidé, kterých se toto týká koně nechtěli kovat a ani dnes kdy jim to změna umožňuje o tom jednak nevědí a ani koně kovat určitě nezačnou. Vlivem transformace a tedy nástupcem je to dnes obor **Podkovář – zemědělský kovář**. Týká se to tedy žáků tříletého učební oboru ukončeného závěrečnou učňovskou zkouškou. Jejich úroveň vzdělání je stanovena Národní soustavou kvalifikací na úrovni 3. Co toto znamená si ozřejmíme později. Jelikož bylo zapotřebí dát možnost provádět tuto činnost i lidem staršího data narození, kteří se chtěli věnovat řemeslu, které je baví, tak Národní soustava kvalifikací (dále NSK) zavedla dříve

dílčí kvalifikace. Ty u některých oborů zůstali ale v podkovářském oboru, aby to někoho neuráželo, že má jen „kus“ nějakého vzdělání se vymyslel název profesní kvalifikace. Tou je **Europodkovář a Podkovář specialista**. Podkovář se nám přetransformoval do europodkováře. Ten je zařazen v NSK do skupiny H, která označuje učební obory a má již zmiňovanou úroveň 3.

Zatím ojedinělou profesní kvalifikací, která je pouze v NSK ČR je podkovář specialista. Je dobře, že tato kvalifikace vznikla z mnoha hledisek. Ať již pro vás majitele, ale hlavně i profesní růst podkovářů. Tato profesní kvalifikace má však, ale také své specifikum. Jednak jde o stupeň odbornosti, ale také hlavně v zařazení NSK kde je zařazena do skupiny M, což značí mistrovskou zkoušku. Pro vaši potřebu není dále zapotřebí rozebírat význam tohoto označení. Bylo by to na další článek. Stručně to pro vás shrnu jen tak, že pokud budete mít velké ortopedické problémy nebo nemocná kopyta, měli by jste volat právě tyto podkováře, kteří již u nás jsou. Jejich seznam naleznete na stránkách <http://spolecenstvo-podkovaru.webnode.cz/> , nebo <http://www.podkovaricz.cz/> .

Nesmíme opomenout zmínit další dvě profesní kvalifikace z úplného vzdělání oboru Podkovář a zemědělský kovář. Těmi jsou zemědělský kovář a pomocník podkováře. Tyto dvě naposledy jmenované profesní kvalifikace však **nesmějí** upravovat kopyta.

Tím jsme vyjmenovali všechny názvy pro obor podkovářství, které mohou i nemohou upravovat a podkovávat koně.

Ostatní jakékoliv certifikáty, které nejsou v souladu se standardem NSK úroveň 3, neopravňují jakoukoliv osobu k této činnosti. Mezi tyto neplatné certifikáty patří všechny osvědčení jakýchkoliv úprav bosého kopyta vydaná jakoukoliv národní asociací.

A nyní se vrátíme k již citované úrovni vzdělání 3. V rámci uznávání kvalifikací náš stát přetransformoval již větší část naší vzdělávací soustavy. Pro nás tímto procesem prošel i obor věnující se vzdělání podkovářů. Takže pokud někdo dostuduje od této transformace což je od roku 2011 je jeho osvědčení opatřeno na zadní straně česky psanou větou „**Odpovídající úroveň Evropského rámce kvalifikací (EQF) 3**“ a v anglické jazyce „**Corresponding level of the European Qualifications Framework (EQF) 3**“. Tím odpadá složité prokazování uznávání vzdělávání pro uchazeče, kteří chtějí pracovat v zahraničí a naopak. Ten kdo získá vzdělání v zahraničí a má takto vyplněné osvědčení, nemá problém se získáním živnostenského listu. Pokud takto zahraniční certifikáty označeny nejsou, mají problém při vydávání ŽL.

V tuto chvíli bych se prakticky vrátil k živnostenskému zákonu, konkrétně k § 21 a § 22, který se zabývá na jakém základě vzdělání můžeme získat po prokázání odborné způsobilosti živnostenský list.

Odborná způsobilost

§ 21

- (1) Odborná způsobilost pro řemeslné živnosti se prokazuje dokladem nebo doklady o
- řádém ukončení středního vzdělání s výučním listem³⁰⁾ v příslušném oboru vzdělání,
 - řádém ukončení středního vzdělání s maturitní zkouškou³¹⁾ v příslušném oboru vzdělání,

- nebo s předměty odborné přípravy v příslušném oboru,
- c) řádném ukončení vyššího odborného vzdělání³¹⁾ v příslušném oboru vzdělání,
 - d) řádném ukončení vysokoškolského vzdělání^{31a)} v příslušné oblasti studijních programů a studijních oborů,
 - e) uznání odborné kvalifikace, vydaným uznávacím orgánem podle zákona o uznávání odborné kvalifikace^{25c)}, nebo
 - f) získání všech profesních kvalifikací tak, jak jsou pro odpovídající povolání stanoveny v Národní soustavě kvalifikací^{23q)}.

(2) Občan České republiky nebo jiného členského státu Evropské unie může prokázat odbornou způsobilost též

- a) u živností uvedených v části A [přílohy č. 1](#) k tomuto zákonu doklady podle [§ 7](#) odst. 5 písm. b), c) nebo e),
- b) u živností uvedených v části B [přílohy č. 1](#) k tomuto zákonu doklady podle [§ 7](#) odst. 5 písm. b), c), f) nebo h), nebo
- c) u živností uvedených v části C [přílohy č. 1](#) k tomuto zákonu doklady podle [§ 7](#) odst. 5 písm. j), k), l) nebo m).

To je citace a podle § 21 to tedy je výuční list oboru kovář – podkovář nebo podkovář a zemědělský kovář písmeno **a) řádném ukončení středního vzdělání s výučním listem³⁰⁾ v příslušném oboru vzdělání**, nebo profesní kvalifikace podle písmen **e) uznání odborné kvalifikace, vydaným uznávacím orgánem podle zákona o uznávání odborné kvalifikace^{25c)}**, a **f) získání všech profesních kvalifikací tak, jak jsou pro odpovídající povolání stanoveny v Národní soustavě kvalifikací^{23q)}**.

Jiná písmena tohoto paragrafu se nedají použít. Ať vezmeme v potaz jakýkoliv obor vzdělání, žádný nemá tak podrobný vzdělávací program v podkovářství a tedy nestačí k pozdějšímu provozování živnosti v oboru podkovářství.

Dále je potřeba uvést i § 22

§ 22

Doklady prokazující odbornou způsobilost podle [§ 21](#) mohou být nahrazeny doklady o

- a) řádném ukončení středního vzdělání s výučním listem³⁰⁾ v příbuzném oboru vzdělání a dokladem o vykonání jednorroční praxe v oboru,
- b) řádném ukončení středního vzdělání s maturitní zkouškou³¹⁾ v příbuzném oboru vzdělání a dokladem o vykonání jednorroční praxe v oboru,
- c) řádném ukončení vyššího odborného vzdělání³¹⁾ v příbuzném oboru vzdělání a dokladem o vykonání jednorroční praxe v oboru,
- d) řádném ukončení vysokoškolského vzdělání^{31a)} v příslušné příbuzné oblasti studijních programů a studijních oborů,
- e) řádném ukončení rekvalifikace^{30a)} pro příslušnou pracovní činnost, vydaným zařízením akreditovaným podle zvláštních právních předpisů, nebo zařízením akreditovaným Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, nebo ministerstvem, do jehož působnosti patří odvětví, v němž je živnost provozována, a dokladem o vykonání jednorroční praxe v oboru, nebo
- f) vykonání šestileté praxe v oboru.

Tento paragraf se zabývá možností příbuzného oboru a prokázáním vykonané odborné praxe. Vždy je třeba mít na paměti, že délka praxe musí být v současné době prokázána potvrzením o zaměstnaneckém poměru u daného subjektu kdy odbornou praxi u někoho

vykonávám. Obzvláště tvrdý se může zdát být tvrdý bod f) § 22 vykonání šestileté praxe v oboru. Ale i zde délku praxe musíte prokázat zaměstnaneckým poměrem.

Pokusím se to vše shrnout. Odborně způsobilou osobou pro podkovářství je tedy pouze osoba s výučním listem kovář a podkovář, nebo podkovář a zemědělský kovář, osoba která složila veterinární mistrovskou zkoušku a dále osoby s profesní kvalifikací podkovář, europodkovář a podkovář specialista. To je současnost. Bohužel musíme do vymizení tolerovat všechny ŽL které byli převedeny z tehdejší volné živnosti služeb lesnictví, zemědělství a zahradnictví na živnost řemeslnou kovářství z důvodů prokazatelné délky praxe v oboru. Pozor, ale na prováděcí předpisy. Spousta lidí, kteří mají na základě příbuzného oboru ŽL na kovářství má sice napsáno i podkovářství, ale znovu se vraťme přímo k prokázání odborné způsobilosti. Tím jsou pouze zmiňované kvalifikace. **A velký pozor !!!** K získání ŽL předkládáte i odbornou způsobilost, ale odbornou způsobilost při kontrole neprokazujete ŽL, ale pouze a výhradně dosaženou kvalifikací v příslušném oboru nebo doložením pro ŽL dosažené délky praxe. Já osobně svým frekventantům a kolegům v dnešní době doporučuji mít u sebe kopii toho co jsem právě zmínil.

Ještě jsem zapomněl na dnes často proklamované „falešný europodkovář“. Dokonce mi bylo vysvětleno, že ten pravý má na vozidle nálepku organizace EFFA. Ano naše NSK má kvalifikaci europodkovář. Ten vznikl horlivostí prosazování v našem státě a stal i posměchem některých zahraničních kolegů. Na druhou stranu je zapotřebí toto uvést na pravou míru. V NSK máme europodkováře a tak jak jsem popisoval status podkováře specialisty. Dvě společenstva podkovářů ČR jsou členy evropské asociace podkovářů EFFA. Jedním z nejhlavnějších cílů EFFA je vysoká úroveň kvality vzdělání v evropském standardu. Na poslední konferenci v Budapešti jsme se bavili o tom, že „Certifikovaný europodkovář“ by měl být hrdou záležitostí takto vyzkoušeného podkováře a do budoucna vysokou kvalitou jeho znalostí a dovedností v oblasti podkovářství. Takže znovu. Tento stupeň vzdělání má být další pobídkou pro celoživotní vzdělávání podkovářů. Rozlišujme tedy, ale nehaňme europodkováře a certifikovaného europodkováře.

Jsem si vědom, že to co jsem popsal je velmi obsáhlé, ale jsou zde všechna zjištění. Nyní, ale znovu vyvstane otázka. Kdo bude kontrolovat zda je osoba odborně způsobilá ??? Jednak zde máme státní orgány a tak jako si dříve hlídaly čistotu svého řemesla cechy, tak i dnes se to stává prioritním bodem společenstev. Na našem území máme tři společenstva kovářů. Uvědomme si, že kůň je náš zákazník, který nám projeví bolest až kulhavostí. Proto se již několik let staráme jak o vzdělávání našich kolegů, tak i o jejich kvalitu práce.

A nakonec si připomeňme platnost zákon 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání. Uvědomme si, že ten kdo si nechává ošetřit kopyta koní **odborně nezpůsobilou** osobou ať vědomě či nevědomě, dopouští se napomáhání porušování zákona o týrání zvířat.

Za živnostenské společenstvo
uměleckých kovářů a zámečnicků a kovářů – podkovářů Čech, Moravy a Slezska
Kysilka Karel